

JAARVERSLAG 2023

HEEMKUNDEKRING LOON OP 'T SANDT

Voorwoord

Beste leden, in het voorwoord van het jaarverslag 2022 wordt door mij nog aangegeven dat we met z'n allen bezig waren om de corona-perioden achter ons te laten en dat we ons weer konden richten op de toekomst, samen met alle leden van onze vereniging. En ja, dat is gebeurd; corona is achter ons, de Kletterenhoef draait weer volop en we richten onze blik weer naar voren, naar 2024, waar we als Heemkondekring 45 jaar bestaan. Een mijlpaal die we niet onopgemerkt aan ons voorbij laten gaan. De activiteiten-commissie is samen met het bestuur bezig om daar gestalte aan te geven; meer info volgt nog. Toch is 2023 weer een roerig jaar geworden. Binnen de vereniging viel dat nog wel mee, daar veranderde niet zoveel (misschien wel te rustig?), maar in de wereld om ons heen gebeurt weer van alles; de Gaza - oorlog, nog steeds de Oekraïne-oorlog, verrassende verkiezingen in eigen land en op micro niveau de Loonse politieke perikelen en het wachten op het definitieve besluit om zo onderhand eens eindelijk aan het nieuwe Dorpshuis te beginnen!!

Enfin, het ziet er naar uit dat we voorlopig bij de Scouting zullen blijven, dat dan weer wel.

En dat gaan we dan ook doen; 2023 was een "normaal " jaar, op naar de toekomst en blijf positief! Het leven is al gecompliceerd genoeg.

Kees Hesselmans voorzitter

Leden

In 2023 heeft onze vereniging van een flink aantal leden afscheid moeten nemen. Acht leden zijn helaas komen te overlijden en twaalf leden hebben om uiteenlopende redenen hun lidmaatschap opgezegd. Daar stonden slechts twee nieuwe leden tegenover.

Dit levert de volgende eindcijfers op over 2023: Op 31 december 2023 resulteerde dat in 157 leden, 24 gezinsleden en 30 abonnementen (waarvan 3 ruilabonnementen en 1 dubbel-abonnement).

Vergaderingen

Het bestuur heeft in 2023 tien keer vergaderd.

Onze Algemene Ledenvergadering is gehouden op 25 februari in de Kuip. Dit jaar is Erna Hulsenboom toetreden tot het bestuur, zodat het bestuur nu bestaat uit vijf personen plus Pierre Paijmans als adviseur.

Onze 2^e AV is gehouden op 29 november 2023. In deze vergadering werden de wijzigingen in ons statuut en Huishoudelijk reglement besproken en aangenomen. Dit alles in het kader van de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR). Na onze vergadering verzorgde Luran Toorians een duidelijke uitleg over de inhoud van onze nieuwe Straet & Vaert 2023. Vervolgens konden de leden hun jaarboek ophalen en meenemen, dit alles onder het genot van een hapje en een drankje.

Secretariaat

Er zijn 800 e-mails binnen gekomen en 32 poststukken zijn door de secretaris verwerkt van o.a. Brabants Heem, Erfgoed Brabant, WBTR, correspondentie met de gemeente, post van Heemkondekringen in de omgeving en allerlei vragen via onze website.

Er zijn 357 e-mails en poststukken verzonden. Voornamelijk antwoorden op vragen, doorverwijzingen, sponsorbrieven, verslagen, Rabo Club Support 2023, condoleances en welkomstbrieven voor nieuwe leden.

Webmaster

In 2023 stopte Nomadesk met het aanbieden van hun Cloud-service, waardoor we op zoek moesten naar een nieuwe Cloud-service om onze digitale data veilig te stellen.

Wij hebben gekozen voor Microsoft 365 omdat deze voor non-profit organisaties gratis licenties beschikbaar stelt. Onze data worden nu op OneDrive van Microsoft bewaard.

Bijkomend voordeel van het gebruik van Microsoft 365 is dat we gebruik kunnen maken van Microsoft programma's zoals Outlook, Excel, Word, PowerPoint en Teams. De email-accounts van het bestuur zijn in november overgezet naar Microsoft Exchange. In de loop van 2024 worden meer mogelijkheden van Microsoft 365 geïmplementeerd.

In 2023 is de functie van webmaster vacant geworden. Om gezondheidsredenen heeft Sjeff Essens zijn taken als webmaster helaas moeten neerleggen. Omdat we geen ICT-specialist binnen onze vereniging hebben, zijn we op zoek gegaan naar een externe partner. Die hebben we gevonden in Rob Schats van R&R ICT. Hij gaat in 2024 eerst onze apparatuur inventariseren en daarna voortaan onderhouden.

Website

In het jaar 2023 zijn er op onze website per maand gemiddeld 540 bezoekers geweest (totaal 2023: 6.479), 390 bezoekers welke voor de eerste keer onze website bezochten (totaal 2023: 4.684) en 150 bezoekers welke er al eerder waren (totaal 2023: 1.795). Gezamenlijk hebben ze gemiddeld 2475 pagina's per maand bekeken (totaal 2023: 29.703).

14 artikelen zijn er dit jaar geplaatst en/of aangepast.

Nieuwsflitsen

In 2023 zijn er vier Nieuwsflitsen verschenen. De voorzitter en secretaris zorgden ervoor dat deze nieuwsflitsen gevuld werden met belangrijke mededelingen, waarna onze secretaris zorgde voor de lay-out. Daarna werden ze verspreid, in papieren vorm en digitaal.

Lezingen en presentaties

- 8 juli was de vrijwilligersmiddag. Het was een gezellige, maar een bloedhete dag, zodat we allemaal in de schaduw zijn gaan zitten. Voor een hapje en een drankje werd goed gezorgd.
- Zondag 27 augustus was er een excursie naar de Abdij van Berne te Heeswijk Dinther. Een presentatie over het begin van de Norbertijnen en het ontstaan van deze Abdij. Daarna een film over het brouwen van bier en een rondleiding in de tuin. Hierna gingen de deelnemers naar het proeflokaal, waar twee bieren werden geproefd, een Berne Abdijbier Witheren Wit en een Berne Abdijbier Prior Dubbel. Het was een leerzame en gezellige middag.
- 10 september was de Open Monumentendag. Het thema dit jaar was levend Erfgoed. De bekende torenbeklimming onder leiding van Erik Gelevert was weer een succes. In de kerk was een fototentoonstelling te zien zijn over de restauratie van de kerk en de kerkklokken. Tevens hingen er enkele kazuifels en lag er natuurlijk een formulier met uitleg over het kerkgebouw, beelden en ruimtes.
- 16 september werd er een indrukwekkende lezing gegeven over concentratiekamp Auschwitz door theoloog Herman Teerhofer uit Oirschot. Hij vertelde, op een laagdrempelige, levendige en gepassioneerde manier, met na de pauze videofragmenten van zes overlevenden. Hij heeft in de afgelopen 10 jaar overlevenden uit dit concentratiekamp geïnterviewd uit zes landen en hun ervaringen in woord en beeld gezet. Het is een indrukwekkend document, dat niet vergeten mag worden!
- 29 november zag de 43e editie van Straet & Vaert het licht. De leden kregen de gelegenheid om hun boek op te komen halen en de rest is door de WG Activiteiten en een aantal vrijwilligers rondgebracht waarvoor dank.
- Mia Janssen-van Hooren heeft samen met anderen verschillende exposities in de Venloene (bibliotheek) en de huisartsenpraktijk verzorgd.

Verslag 2023 Penningmeester

Het jaar 2023 hebben we afgesloten met een positief saldo van € 301.98.

Het bestuur dankt onze donateurs hiervoor. Mede dankzij hen hebben we dit positief saldo kunnen behalen. Hun bijdrage was met ruim € 1.600, bijna € 600 hoger dan afgelopen jaar.

De bijdrage van de gemeente Loon op Zand voor de huisvestingskosten was € 1.000 hoger dan in 2022. In 2022 had de gemeente € 500 te weinig overgemaakt. Dit tekort is tegelijk met de 2023 bijdrage overgemaakt.

De gemeente heeft al aangegeven dat de subsidie in 2024 verlaagd zal worden!

De opbrengsten van contributies zijn iets lager dan in 2022.

Dit jaar hebben we weer lezingen en excursies kunnen organiseren. Deze zijn bijna kostenneutraal uitgevoerd waardoor tegenover de baten een iets hoger bedrag aan uitgaven staat.

Bij de uitgaven valt vooral op dat de bankkosten met 85% zijn gestegen ten opzichte van vorig jaar. De reden hiervoor is dat banken de kosten voor het controleren op witwaspraktijken doorbelast aan de zakelijke gebruikers. Wij zijn, in de ogen van de bank, een zakelijke gebruiker.

Voor de vervanging van Nomadesk heeft het bestuur gekozen voor Microsoft 365. De implementatie hiervan is nog volop bezig. Omdat een deel van de implementatie in 2023 heeft plaatsgevonden hebben we een reservering, voor de gemaakte uren van de consultant, van € 1.000 ingelegd. Deze reservering is geboekt onder Software.

Als uitvloeisel van de nieuwe WBTR-regelgeving, heeft het bestuur dit jaar de statuten moeten aanpassen. De notariskosten zijn door de gemeente Loon op Zand volledig vergoed. De kosten zijn verantwoord onder Overige Bestuurskosten, de bijdrage van de gemeente onder Overige Baten.

De vrijwilligerstoekenning met betrekking tot ANBI kan ook dit jaar volledig worden toegekend. Het totaal van de kosten van de ingediende uren (€ 16.860) ging niet het door het bestuur vastgestelde maximum van € 20.000 te boven. Deze € 16.860 is weer door deze vrijwilligers aan onze Heemkundekring geschonken.

Schenken

Ook dit jaar mocht de Heemkundekring weer vele schenkingen in ontvangst nemen: vele bidprentjes, foto's, boeken en attributen. Alle schenkers hartelijk bedankt.

Rabo Club Support

Deelname aan de Rabo ClubSupport actie heeft de Heemkundekring een bedrag van € 660,46 opgeleverd. Wij danken iedereen hartelijk voor het stemmen. Het bedrag is ingezet voor de implementatiekosten van Microsoft 365. De Rabobank heeft begin december het geld op onze rekening gestort.

Dienstverlening

- A. vd W (Haaren) heeft een vraag over haar oma. Vraag is beantwoord.
- A. van L. (LoZ) wil graag een bordje bij een monumentale lindeboom. Doorverwezen naar Natuurmonumenten.
- B. D. heeft een vraag over Brabantse oorlogsslachtoffers. Doorverwezen naar onze website.
- B. G. (Engelen) heeft stukken over begraafplaats Loon op Zand van 1844 voor ons.
- C. C. heeft een attribuut uit de oorlog. Doorverwezen naar Oorlogsmuseum.
- C. P. (Hilvarenbeek) wil graag een scan/kopie ontvangen van een artikel uit S&V. Is gestuurd door de schrijver van dat artikel.
- J. D. (Drunen) is op zoek naar informatie over de V-1 ramp op 26 januari 1945. Is gegeven.
- K. V. wil graag oorlogsmuseum bezoeken. Adresgegevens zijn doorgegeven.
- M. R. (Linne) wil graag 1x S&V bestellen. Is opgestuurd.
- R. vd H. (Bonaire) heeft verschillende vragen over zijn voorouders. Is beantwoord.
- J. C. (LoZ) schenkt het archief van de gymnastiekvereniging Sport Staalt Spieren.
- N. van V. (Eindhoven) zoekt contact met 2 schrijvers van S&V. Contact is gelegd.
- T. G. (Nijmegen) zoekt info over toneelvereniging en vaandel. Is gegeven.
- M. van G. wil informatie over een burgemeesterswoning. Is doorgegeven.
- P. V. (LoZ) wil graag 1x S&V bestellen. Van dit jaartal is er geen boek meer.
- H.M. (Wommelgem) wil een kopie van een artikel uit S&V. Schrijver heeft het doorgestuurd.
- T. vd B. (Waspik) zoekt contact met ons om jeugd bij HKK te betrekken. Contact is gelegd.
- W. K. (Sprang-Capelle) wil graag een informatief gesprek over Memorix. Is gevoerd.
- T. v. B. wil presentatie over Liedertafel Echo er Duinen graag bijwonen. Is welkom.
- J. M. (Tilburg) wil graag 1x S&V. Is opgestuurd.
- M. H. is op zoek naar oude namen, uitspraken die gaan over de pastorie Oranjeplein 1 in Loon op Zand. Is beantwoord.
- P. v P. (LoZ) zoekt informatie over de oorsprong en het verleden van een huis. Is gegeven.
- S. K. (Geertruidenberg) heeft een badge uit de oorlog. Doorverwezen naar oorlogsmuseum.
- M. S. (LoZ) zoekt foto's van de oude Kasteelhoeve. Zijn gestuurd.
- H. v. E. (Turnhout) zoekt informatie over villa Blaireau in Loon op Zand. Is gegeven.
- J. E. (Tilburg) heeft een vraag over een VIVO winkel. Doorverwezen naar HKK De Kets.
- R. v. B. (LoZ) schenkt HKK-foto's en archief spullen van de Loonse Natuur Verkenner.
- M. vd W. heeft een vraag over de radiocentrale. Is beantwoord.

- C. B. (Opdam) wil museum bezoeken. Doorverwezen naar Oorlogsmuseum.
- F. vd P. heeft een vraag over een gebouw. Antwoord is gegeven.
- M. vd V. (LoZ) zoekt foto's van huisarts Dhr. Smals. Zijn gegeven.
- J. D. (De Moer) wil graag 2x S&V. Zijn opgehaald.
- A. S. heeft een vraag in het kader van een archeologisch bureauonderzoek. Is beantwoord.
- M. van A (Veghel) wil een digitale kopie van een kaart. Doorverwezen naar Regionaal Archief.
- E. K. (LoZ) wil graag 5x S&V bestellen. Zijn opgehaald.
- I. K. (Doorwerth) heeft een vraag over een ansichtkaart. Is beantwoord.
- J. van H. (Kaatsheuvel) schenkt de HKK-pentekeningen van Loon op Zand.
- M. G. (Apeldoorn) zoekt een afbeelding van een schavot in Loon op Zand uit 1750. Helaas niets van bekend.
- O. V. (s' Gravenmoer) wil graag 1x S&V bestellen. Is gebracht.
- S. v. S. (LoZ) wil graag 1x Canon bestellen. Is afgegeven.

Met dank aan Erik Gelevert, Jan van Hoof, Mari Kokx, Anthony Maas, Gerard Spapens, Lauran Toorians, Evelien Mank, Marij Kruitwagen, Ger Verschuren, John Boeren en Jan Vera voor het beantwoorden van de vragen.

Externe contacten

Er was veelvuldig contact met Gemeente LoZ over het voortbestaan van de pastoriemuur (hoorzitting hierover is in januari 2024). Met een extern bureau en de gemeente is er meerdere malen overleg geweest over de Kerkenvisie van de gemeente LoZ (uitgebreid verslag hierover is binnen gekomen bij de Heemkunde LoZ). Ook met een extern bureau en de gemeente is er regelmatig overleg geweest over de Omgevingsvisie, ruimtelijk ordening en de cultureel historische waarde van de Kasteelweide (een uitgebreid verslag hierover is binnen gekomen bij de Heemkunde LoZ). Tweemaal was er overleg met lokale Heemkonden in Midden Brabant (georganiseerd via Brabants Heem). Er waren diverse telefonische contacten en via de email met andere lokale Heemkonden. Ook dit jaar waren er diverse bezoeken bij de schuilkelder aan het Kraanven.

Collectiebeheer en Memorix Maior

Er is het afgelopen jaar hard gewerkt door de verschillende werkgroepen in Memorix Maior. Achter de schermen is er gewerkt aan het nieuwe back-up systeem ter vervanging van Nomadesk. Alle gegevens zijn overgezet en begin 2024 kan er echt mee gewerkt gaan worden.

Werkgroep Fotoarchief

Op dinsdagochtend komt de fotowerkgroep samen in de Kletterenhoef.

Er wordt nog steeds gewerkt aan het beschrijven van foto's. Ook hebben we dit jaar een grote hoeveelheid foto's mogen ontvangen die geschonken zijn.

In 2023 vond de foto-expositie plaats die we samen met het koor Liedertafel Echo der Duinen hebben georganiseerd. De fotowerkgroep heeft hier een grote bijdrage aan geleverd. We kijken terug op een mooi weekend met veel mooie reacties.

Dit jaar gingen we door met het plaatsen van foto's in Rond de Toren. Fijn dat er vrijwel altijd extra informatie beschikbaar komt.

Werkgroep Archief en Documentatie

In 2023 is deze werkgroep doorgegaan met relevante boeken, documenten en krantenknipsels digitaal op te slaan in Memorix Maior. We moesten afscheid nemen van Richard van Riel en mochten als nieuwe medewerkers verwelkomen: Laura Huibers, Ieske van Althuis en René van Aalst.

Afd. Bibliotheek:

Theo Schroemges is in 2023 doorgegaan met de beschrijving van de boeken uit onze heemkunde-bibliotheek. Zij worden vervolgens per onderwerp geordend in Memorix Maior, incl. een foto van de omslag. Ook de specifieke jaarlijkse uitgaven van Straet & Vaert (Loon op Zand), Aaw Nieuws (Kaatsheuvel) en Sprokkels (Udenhout) worden hard-copy permanent in onze HKK-bibliotheek bewaard.

De jaarlijkse uitgaven van De Kleine Meijerij (Berkel-Enschot e.o.), de Omroeper ('s Gravenmoer), Met Ganser Trouw (Heusden e.o.), Op 't Goede Spoor (Waspik), De Klopkei (Waalwijk) en In Brabant (Erfgoed Brabant) worden alleen gescreend op voor de kerkdorpen Loon op Zand en De Moer relevante informatie. Deze laatste activiteit is door de ziekte en het overlijden van Richard van Riel stil komen liggen. Het bestuur zoekt een nieuwe medewerker hiervoor, die ook het geheel van de bibliotheek gaat coördineren.

Afd. Krantenknipsels en documenten:

De verwerking van de oude documenten en krantenknipsels gebeurt op de dinsdagmiddagen door Guido van Gorp, René van Aalst, Maria Verstappen-den Otter en Sjaak Barendse, die de artikelen selecteren, door Piet Havermans en Ad Leijters, die de artikelen scannen, en door Marij van Gorkum-Gielen, Tiny van Iersel-Brouwers, Laura Huibers, Ieske van Althuis en Stefan Laros, die de items van een informatieformulier voorzien. Tenslotte koppelt Jan van Hoof de scans in Memorix Maior aan de infoformulieren. Joep Huijbregts en Jan van Hoof namen de actuele berichtgeving uit Brabants Dagblad en Duinkoerier op in het digitale archief. Marij Kruitwagen en Cees Vrijsen bewerkten een aantal bestaande pdf-bestanden uit het oude DAK om ze geschikt te maken voor opname in Memorix Maior.

In 2023 zijn er zo ruim 1200 documenten en artikelen aan ons digitale archief toegevoegd en wordt Memorix steeds meer een vraagbaak voor mogelijke onderzoekers. Er is echter nog een lange weg te gaan. Vanaf 2018 tot 2023 hebben we ongeveer een kwart van het papieren archief gedigitaliseerd.

Afd. Tijdschriften digitaal:

Daarnaast bestaat in ons digitaal heemkundearchief al een aantal jaren het DTA (Digitaal Tijdschriften Archief): een computerbestand waarin enkele digitale tijdschriften en nieuwsbrieven worden opgenomen: Rond de Toren, Klankbord van Sophia's Vereeniging, Nieuwsbrief Partij Voor Loon, Straet en Vaert, de Nieuwsflits van onze eigen heemkundekring en de Koerier van Brabants Heem. Ook hier is enige achterstand te bespeuren.

Zo is Frans Kruitwagen ijverig bezig met het scannen van alle jaargangen van Rond de Toren. In 2023 heeft hij de jaargangen 2004 t/m 2009 voltooid. Er zijn nog een tweetal jaargangen te gaan, voordat dit karwei afgerond kan worden.

Genealogiewerkgroep

De werkgroep Genealogie bestaat uit twee subgroepen: Genealogie en Bidprentjes.

Genealogie

De werkgroep Genealogie verzamelt gegevens van personen welke een relatie met Loon op Zand hebben of hebben gehad. Het programma dat we hier voor gebruiken is het genealogieprogramma GensData Pro. In 2023 hebben we ruim 7.000 personen toegevoegd aan ons genealogiebestand, waardoor er nu ongeveer 124.500 verschillende namen in ons bestand zijn opgenomen. De meeste van deze 7.000 personen zijn afkomstig uit het bidprentjesbestand.

Ongeveer 2.250 personen hebben we een gezicht gegeven door een foto aan die persoon te koppelen.

Voor ongeveer 700 personen hebben we vermeld dat er een bidprentje in Memorix Maior aanwezig is.

In 2021 hebben we al deze gegevens openbaar gemaakt door ze op de website van Genealogie Online te plaatsen onder de naam 'Genealogiebestand Heemkundekring Loon op 't Sandt'.

Op 31 december 2023 stonden de namen van 124.522 personen online. Dat is bijna 6.000 personen meer dan in 2022. Aan 2.210 personen is een foto gekoppeld, 224 meer dan het jaar ervoor.

Onze portal wordt goed bezocht. Gemiddeld zijn dit jaar 12.250 pagina's per maand bezocht. Alhoewel dit echter wel ruim 10.000 per maand minder dan in 2022 is.

In totaal hebben we 63 (26 minder) reacties mogen ontvangen, waaronder 33 aanvullingen en 19 correcties.

Periodiek (streven is een maal per kwartaal) worden de gegevens vanuit GensData Pro naar Genealogie Online geüpload. Echter afgelopen jaar hebben we maar twee keer onze gegevens bij Genealogie Online ververst. De reden hiervan is dat we alle personen uit het bidprentjesbestand met een relatie met Loon op Zand (zo'n 7000 namen) hebben toegevoegd aan het genealogiebestand. Dit was een zeer tijdrovende klus. Maar in december was deze geklaard en hebben we alles op Genealogie Online gezet.

Ondertussen gaan we natuurlijk gewoon door met het verzamelen van gegevens en het beschrijven van foto's met personen.

Bidprentjes

Naast het genealogiebestand worden de bidprentjes in een apart bestand in GensData Pro door Michel van Iersel vastgelegd.

In dit bestand zijn alle bidprentjes en de relaties welke op het bidprentje zijn weergegeven vastgelegd.

Michel heeft in 2023 ruim 300 personen aan het bestand toegevoegd, waardoor het totaal van ons bidprentjesbestand nu 34.173 namen bevat.

De bidprentjes welke betrekking hebben op Loon op Zand zijn gescand en aan het Memorix Maior bestand toegevoegd. In 2023 zijn er geen bidprentjes toegevoegd, zodat het totaal op 4.955 bidprentjes blijft staan.

Een aantal zijn, in verband met de AVG, niet vrijgegeven voor publicatie.

Van alle personen met een relatie met Loon op Zand is een extractie van het bidprentjesbestand gemaakt en samengevoegd met het genealogiebestand.

De reden hiervan is dat in het bidprentjesbestand de bidprentjes van de overledenen van pakweg de laatste 125 jaar zijn vastgelegd en dat het genealogiebestand grotendeels is gebaseerd op gegevens uit archieven. Persoonsgegevens uit de archieven worden pas 100 jaar na geboorte, 75 jaar na huwelijk en 50 jaar na overlijden vrijgegeven.

De 7 leden van de werkgroepen Genealogie en Bidprentjes komen iedere maandagavond bij elkaar.

Jaarboek Straet & Vaert 2023

De 43e editie van het jaarboek Straet & Vaert kwam uit op zaterdag 18 november 2023. De leden konden dit jaarboek ophalen na de Algemene vergadering en de rest van de boeken zijn bij de leden thuis afgeleverd. De artikelen in deze 148 pagina's tellende editie werden geschreven door Jan van Iersel, Ger Verschuren, Erik Gelevert, Lauran Toorians en Paul Faes.

De redactie bestond uit Anthony Maas, Gerard Spapens, Lauran Toorians en Erik Gelevert.

Laatstgenoemde nam de eindredactie op zich. Evelien Mank-Ijpelaar verzorgde de fotoredactie en Marja van Trier tekende voor de vormgeving. Het boek is wederom gedrukt door drukkerij Thijsen BV uit Tilburg.

Dankwoord

Tot slot een woord van dank aan al die vrijwilligers die zich ingezet hebben op allerlei gebied binnen en buiten de Heemkunde. Wij hebben deze mensen nodig om overeind te blijven, zodat de Heemkunde blijft leven en meerwaarde heeft voor de Loonse gemeenschap.